

Solwenisch

**Informacije
predsednika volilne komisije Spodnje Saksonske
(Niedersachsen)**

Osnove komunalnega volilnega sistema
Spodnje Saksonske

Osnove komunalnega volilnega sistema Spodnje Saksonske

V Spodnji Saksonski se volijo vsakih pet let mandatarji za več kot dva tisoč komunalnih zastopstev (regionalni zbori, okrožni zbori, mestni sveti, občinski sveti, sveti sestavljenih občin, mestni okrajni sveti in okrajni sveti). V mestih, neodvisnih od okraja, se voli samo mestni svet. V Hannoveru in Braunschweigu se dodatno določi še sestava mestnih okrajnih svetov. V mnogih občinah so volilci in volilke istočasno pozvani, da izvolijo poklicne predsednike in predsednice okrožnih svetov, župane in v regiji Hannover direktno predsednika ali predsednico regije. V občinah, ki so del okraja, se poziva kvečjemu h glasovanju pri pet različnih volitev:

- v občinah, ki so del sestavljenih občin, k okrožnim volitvam, volitvam za svet sestavljene občine in volitvam za župane in predsednika/predsednice okrožnih svetov;
- v enotnih občinah k okrožnim volitvam, volitvam k občinskemu svetu in k volitvam za župane in predsednika/predsednice okrožnih svetov in po potrebi k volitvam za okrajni svet.

Kdo sme voliti?

Volilno pravico (tako zvano aktivno volilno pravico) imajo Nemci ali državljani kakšne druge članice Evropske unije, če so na dan volitev izpolnili 18. leto in

- če imajo najmanj šest mesecev bivališče v volilnem pordočju, v katerem hočejo voliti (n.pr.v okrožju za volitve okrožnega sveta),
- če niso z odlokom civilnega ali kazenskega sodišča izključeni od volilne pravice,
- če so vpisani v seznam volilcev ali imajo glasovnico za volitve po pošti.

Sezname volilcev vodijo občine (sestavljene občine). Praviloma se v sezname volilcev volilni upravičenci vpišejo avtomatično. To pa samo, če niste pozabili, se v svoji občini (pravočasno) prijaviti!

Kdo je lahko izvoljen?

Komunalna zastopstva

Izvoljen (tako zvana pasivna volilna pravica) je lahko, ki je na dan volitev

- izpolnil 18 leto,
- stanuje najmanj šest mesecev v volilnem območju (n.pr.v občini za volitve občinskega sveta) in
- najmanj eno leto Nемец ali najmanj eno leto državljan članske države Evropske unije in
- zaradi odloka civilnega ali kazenskega sodišča ni izključen od izvolitve.

Direktne volitve

Za izvolitev za župana ali predsednika / predsednico okrožnega sveta je sposoben, kdor je na dan volitev

- izpolnil 23. leto in še ni dopolnil 65. leto,
- najmanj eno leto Nemeč ali najmanj eno leto državljan članske države Evropske unije,
- zaradi odloka civilnega ali kazenskega sodišča ni izključen od izvolitve in je zagotovljeno, da se bo kadarkoli zavzemal za svobodnjaški demokratični osnovni red v smislu ustavnega zakona..

Pri tem predpostavke za izvolitev ne zahtevajo, da ima kandidat / kandidatka svoje bivališče v volilnem območju, v katerem kandidira.

Kdo lahko predlaga kandidate?

Predloge kandidatov lahko pridejo od političnih strank, skupinah volilnih upravičencev in od posameznih oseb. Glede na smoter skupin volilnih upravičencev, njihovo organizacijsko obliko, njihovo veličino itd. ni predpisov v volilno pravnih določilih. Zato lahko tudi nepovezana združenja volilnih upravičencev nastopajo kot volilne skupine in lahko predlagajo kandidate za občinske volitve.

Kako se pride na kandidatni list?

Kdor izpolni predpostavke za izvolitev, se lahko

- da vpisati kot kandidat / kandidatka v volilno listo (=volilni predlog) kakšne politične stranke, če je član / članka stranke ali neopredeljen,
- ustanovi z drugimi držanljani, ki imajo iste ali podobne interese, volilno skupino in s temi državljanji sestaviti skupno volilno listo, ali
- nastopi kot posamezen kandidat / kandidatka.

Določilo kandidatov / kandidatk in njihovo zaporedje na volilnem predlogu politične stranke ali volilne skupine, ki je člansko organizirana (= struktura podobna strankam s statutom in programom), mora slediti iz tajnega glasovanja v članskem oz. v zboru delegatov stranke ali volilne skupine.

Na tajnem glasovanju se smejo udeležiti samo Nemci ali državljanji Unije, ki so člani stranke ali člansko organizirane volilne skupine. Tajno glasovanje je samo tedaj veljavno, če se na njem udeležijo najmanj tri volilno upravičene osebe. Za ustanovitev volilne skupine zadostujejo običajno tri volilno upravičene osebe. Kandidiranje na volilnem predlogu člansko neorganizirane volilne skupine, mora slediti iz zbora volilno upravičenih privržencev te volilne skupine. Za vpoklic takšnega zbora ni treba paziti na posebne formalitete. Vsi volilno upravičeni privrženci volilne skupine morajo pa imeti priložnost, da se udeležijo zbora. Tudi tukaj velja, da se določajo kandidati / kandidatke na volilni listi v tajnem glasovanju. Kdor hoče nastopiti k volitvami kot posamezen kandidat / kandidatka, se lahko sam predlaga.

Stranke, volilne skupine in posamezni kandidati /kandidatke lahko svoje volilne predloge predložijo samo tedaj, če so podpirani od določenega števila volilnih upravičencev vsakokratnega volilnega območja (pojasnila v odstavku „Kako se voli“ na tej strani) s podpisom na uradnem formularju. Samo kdor je že v zastopstvu volilnega območja (n.pr. občinskem svetu) ali v Zveznem parlamentu ali v Deželnemu zboru Spodnje Saksonske, je oproščen te dolžnosti. Uradni formularji za podpirne podpise izdajajo pristojni predsedniki volilnih komisij za vsakokratno volilno območje. Tam se dobijo tudi nadaljne informacije, n.pr. o številu podpirnih podpisov, ki so potrebni za kandidiranje.

Za kandidaturo na volilnem predlogu za izvolitev (poklicnega) župana ali predsednika / predsednice okrožnega sveta, veljajo ustrezno zgornja določila.

Kako se voli?

Volilci in volilke dobijo za vsako volitev po eno glasovnico (n. pr. eno za volitev okrožnega sveta in eno za volitev občinskega sveta, po potrebi po eno glasovnico za izvolitev predsednika / predsednice okrožnega zbora ali župana).

Za izvolitev zastopstva (n.pr. okrožni svet, občinski svet) velja troglasovno volilno pravo z možnostjo kopičenja (kumuliranja) in panaširanja. Volilke in volilci lahko, drugače kot pri zveznih in deželnih volitvah, naredijo na vsako glasovnico tri križe. Lahko dajo vse tri glasove enemu volilnem predlogu v celoti (skupna lista) ali enemu kandidatu / kandidatki na kakšnem volilnem predlogu (kumuliranje). Glasovi se pa lahko tudi razdelijo na več skupnih list in na več kandidatov / kandidatk istega volilnega predloga ali v različnih volilnih predlogih (panaširanje).

Volilni sistem predpostavlja, da so vsi kandidati / kandidatke navedeni na glasovnici. Ker bi glasovnica za celotno volilno območje (n.pr. občina, okrožje) imela preveliko število kandidatov / kandidatk, se volilno območje razdeli na približno enako velika volilna področja z različnimi kandidatskimi listami.

V primeru, da se v območju voli župan ali predsednik /predsednica okrožnega sveta, se voli po načelu večinskega volilnega prava. Za vsako glasovanje pri teh direktnih volitvah imajo volilke in volilci samo en glas, ki ga lahko dajo kandidatu / kandidatki s križem na glasovnici.

Kako se šteje?

Komunalna zastopstva

Mandati za komunalna zastopstva se dodelijo po načelu proporcionalne volitve, ki je povezana z izvolitev osebnosti.

Za razdelitev sedežev se uporablja proporcionalni postopek, ki je imenovan po Angležu Thomas Hare in nemškem profesorju za matematiko Horst Niemeyer. Pri tem se prenese razmerje glasov proporcionalno na razmerje sedežev. K temu se pomnoži celotno število sedežev, ki se podelijo v vsakokratnem zastopstvu, s številom glasov, ki so bili dani posameznemu volilnemu predlogu in se deli s številom vseh oddanih glasov. Ta izračun vodi proporcionalnih številki. Vsak volilni predlog dobi najprej toliko sedežev, koliko celih sedežev se po proporcionalni številki za njega izračunajo. Sedeži, ki ostanejo, se dodelijo strankam ali volilnim skupinam z največjimi ulomki. Znotraj volilnih predlogov strank in volilnih skupin pridejo kandidati / kandidatke deloma po načelu izvolitve osebnosti (razpored po številu osebno dobljenih glasov), deloma po načelu volilne liste (razpored po navedbi v volilnem predlogu) na potezo. Minimalnega dela glasov za udeležbo na razdelitvenim postopku („omejevalna klavzula“) pri komunalnih volitvah ni.

Direktne volitve

Direktne volitve županov in predsednikov / predsednic okrožnega sveta se izvajajo po načelih večinskega volilnega prava. Izvoljen je, kdor je dobil več kot polovico veljavnih glasov ali če je bil izvoljen kot kandidat / kandidatka edinega dopuščene volilnega predloga od najmanj 25 od sto volilnih upravičencev in dosegel večino oddanih veljavnih glasov. Če se je volitev udeležilo več kandidatov / kandidat in nobeden ni dosegel potrebno število glasov, se izvaja na drugi nedelji po volitvah izbira med kandidatama / kandidatkinji z največ glasovi; pri istem številu glasov odloči žreb, kdo se sme udeležiti izbiri.

Kje se voli?

Za oddajo glasov se oblikujejo volilni okraji. Manjše občine (ne več kot 2 500 prebivalcev) tvorijo en volilni okraj, večje občine se razdelijo v več volilne okraje. Občine določajo same število volilnih okrajev in po eno volišče za vsak volilni okraj.

Kdor je vpisan v seznam volilcev, dobi avtomatično volilno obvestilo. Na njem je navedeno, v katerem volišču volilke / volilci lahko opravljajo svojo volilno pravico. Kdor je iz važnega razloga (n.pr. dopust, bolezen) zadržan, da pride sam v volišče, ali če brez svoje krivde ni vpisan v seznam volilcev, lahko zahteva glasovnico za volitve po pošti in glasuje po pošti.

Kdo izvaja volitve?

Priprava in izvajanje komunalnih volitev pade v pristojnost občin, katerih volilni uradi morajo izpolniti važne organizacijske naloge. K temu se šteje n. pr.

- sestava in vodnje seznamov volilcev,
- obveščevanje volilnih upravičencev o njihoven volilnem pravu,
- izdaja glasovnic in dokumentacij za volitve po pošti,
- določitev in oprema volišč,
- imenovanje članov volilnega odbora in njihovo šolanje,
- nabava glasovnic,
- sestava volilnih rezultatov iz posameznih volilnih okrajev,
- varovanje volilne dokumentacije.

O važnih ukrepih ne odločajo upravni uradi, temveč neodvisni volilni organi. To so predsedniki / predsednice volilnih komisij okrajev, občin in sestavljenih občin, volilni odbori za vsa volilna območja (n.pr. okraj, občina) kakor tudi volilne komisije, ki se imenujejo za dan volitve.

Naloga volilnih odborov je predvsem preverjanje in dovoljenje vloženih volilnih predlogov in ugotovitev dokončnega volilnega rezultata.

Volilne komisije so v voliščih posameznih volilnih okrajev odgovorne za pravilen potek oddaje glasov in za ugotovitev volilnega rezultata.

Člani volilnih odborov in volilnih komisij se imenujejo iz volilnih upravičencev v vsakokratnem volilnem območju; delujejo častno. Vsak volilni upravičenec je dolžan prevzeti tako častno funkcijo. V celotni Spodnji Saksonski potrebujemo za komunalne volitve 75 000 častno dejavne osebe.